

Proletariërs van alle landen, verenigt u!

De Stem van de Arbeiders

La Voix des Travailleurs

nr 77

bijdrage tot de kosten 0,50 € - december 2017

Uitgave van Arbeidersstrijd - Lutte ouvrière (communistisch trotskistisch)

Tegenover de verdelingen van het kapitalisme: de gemeenschappelijke belangen van de werkers!

In dit nummer:

Weg met de uitbuiting!

Detachering: leugens en afleidingsmanoeuvres

Asielzoekers controleren... om de rijken niet te controleren

La Voix des Travailleurs existe aussi en français

Weg met de uitbuiting!

Op 24 november hebben de koeriers van Deliveroo in Brussel betoogd, dit na Amsterdam, Milaan, Brighton, Rijsel, ...

In België kondigt de maatschappij een wijziging van het verloningssysteem aan: vanaf 1 februari 2018 worden de koeriers per afgeleverde maaltijd betaald. Dit betekent een verlies van 30 à 40% van hun loon, dat al onder een echt leefbaar loon zit.

Aan de andere kant schept Deliveroo over een omzetcijfer op dat in vier jaar met 107117% (!) gestegen is. Een steile lijn zoals de Kunstberg in Brussel, van beneden bekeken, op een koude novemberdag, met een kist vol pizza's op de rug.

Op de poster: Vrees, betaald per aflevering, 7,25€ bruto

Sterven op het werk?!

Twee werkers zijn weg voor hun dag werk en komen nooit terug. En veel andere gewonde werkers van wie het leven nooit hetzelfde zal zijn na het ongeval van 27 november in Morlanwelz.

Misschien heeft iemand van de technische reddingsploeg die deze avond ter plaatse gekomen is, in het donker, in de regen, en met de druk om de spoor voor de komende ochtend koste wat kost vrij te maken, een beslissing genomen heeft die fataal was. Ook zijn leven zal nooit meer hetzelfde zijn.

Maar het gebrek aan opleiding en tijd, omdat, zoals alle directies van de NMBS en Infrabel het zeggen, men meer met minder moet doen, samen met de druk en de onderbemanning hebben zeker niet geholpen.

De echte slechte beslissingen worden in de kantoren van de directie en in de ministeries genomen. Beslissingen die de veiligheid van de spoormannen en van de gebruikers na het geld stellen. In de loop van de twee weken voor het ongeval zijn twee andere werkers van Infrabel zwaar gewond geraakt terwijl ze aan het werk stonden op het spoor. Hoeveel anderen zullen volgen als men de winstlogica in de eerst plaats zet bij de spoorwegen?

Wie zijn we?

Het kapitalisme laat elke dag zien dat het niet alleen een onrechtvaardige en gewelddadige systeem is, maar ook dat het een zware bedreiging vormt voor de mensheid : het veroorzaakt de crisissen, de oorlogen, de uitputting van de grondstoffen en van de natuurlijke omgevingen. Deze grote problemen kunnen niet opgelost worden zonder een einde te maken aan de anarchie van de huidige kapitalistische maatschappij, die in sociale klassen verdeeld is en op economische concurrentie en individuele egoïsme berust.

Arbeidersstrijd organiseert mannen en vrouwen die ervan overtuigd zijn dat het communisme de enige toekomst is voor de mensheid.

We zijn ervan overtuigd dat de werkers het kapitalisme kunnen vervangen door een vrije, broederlijke en menselijke maatschappij, want ze/zij ? vormen de meerderheid van de bevolking en doen de hele samenleving draaien. En ze hebben geen enkel persoonlijk belang bij het behouden van de huidige maatschappij.

We zijn ervan overtuigd dat de werkers de middelen hebben om de Staat van de burgerij te vervangen en zowel de grote bedrijven en banken als de hele werking van de economie en van de politiek te onderwerpen aan hun collectieve en democratische controle. Dit is de voorwaarde voor een maatschappij die in het belang van allemaal georganiseerd zou worden en waar iedereen de macht effectief zou kunnen uitoefenen.

Bovendien verdedigen we het idee dat de werkers geen vaderland hebben en dat een volk dat een ander onderdrukt niet vrij kan zijn. We beroepen ons op het communistisch manifest van Karl Marx en Friedrich Engels dat met de oproep eindigt van: proletariërs aller landen, verenigt U!

Arbeidersstrijd-Lutte ouvrière maakt deel uit de Internationalistische Communistische Vereniging (trotskistisch) waarvan de bekendste afdeling Lutte ouvrière in Frankrijk is, de partij van Arlette Laguiller en Nathalie Arthaud.

We beroepen ons op Trotski, de Russische revolutionair en kameraad van Lenin, die vermoord is omdat hij nooit is gezwicht en tot het einde de communistische ideeën heeft verdedigd tegen het stalinisme.

Om contact met ons te nemen:

Schrijven naar BP 62 5100 Jambes,
zonder andere vermelding
naar contact@arbeidersstrijd.be,
of per telefoon aan 0479 44 81 52

Verantwoordelijke uitgever: P. Lambert, zelfde adres

Website :

<http://www.arbeidersstrijd.be>

Abonnementen:

Normaal: 8,50 € voor 10 nummers (1 jaar)
Met steun: 15 € voor 10 nummers (1 jaar)

U kan zich abonneren op De Stem van de Arbeiders en betalen via overschrijving op de bankrekening :

IBAN : BE16 0004 2035 6974 ; BIC : BPOT BEB1
met vermelding : abonnement Svda

(Vergeet niet een e-mail naar ons te sturen met uw gegevens op het adres : contact@arbeidersstrijd.be)

U kan ook betalen door uw gegevens en de prijs van het abonnement te sturen naar de postbus BP 62 5100 Jambes.

De weg vinden naar bewuste en georganiseerde strijd

"Nultolerantie", "uitwassen van een kanker"... de woorden van de regering en van de N-VA klonken wat hysterisch na de rellen tussen jongeren uit de volkse wijken van Brussel en de politie.

Theo Francken van zijn kant heeft ervan geprofiteerd om nogmaals iets walgelijks tegen de migranten te zeggen door een speciale politie te eisen om diegenen die illegaal verblijven te vinden om hen dan direct uit te wijzen. Alsof de asielzoekers en de mensen zonder papieren die de metro zelfs niet durven te nemen uit vrees van aangehouden te worden, durfden zomaar de politie te trotseren!

Dit is belachelijk maar wat ze ons willen doen geloven is dat de verslechtering van het leven de schuld is van de vreemdelingen en hun kinderen. De verantwoordelijken van deze toestand zijn nochtans de zeer rijken, de welgestelden die van dat onrechtvaardige systeem profiteren dat kapitalisme heet, samen met hun dienaars in alle regeringen!

Het feit dat de jongeren uitzichtloos zitten met werkloosheidcijfers dat 70% kunnen bereiken in sommige wijken van Brussel, komt van decennia afvloeiingen in de bedrijven die politici van alle kleuren hebben laten doen. Dit is het resultaat van de privatisering van openbare diensten en van de schrapping van tienduizenden banen bij de Post, de NMBS, Proximus, in de gemeenten, ...

Dit is het resultaat van decennia bezuinigingspolitiek in de scholen. Daar is er zo'n gebrek aan middelen dat de Koning Boudewijn Stichting oproep moet doen aan schenkingen om toiletten te laten bouwen (of minstens om de minister in staat te stellen alsof te kunnen doen dat ze ermee bezorgd is)! En intussen blijven de miljarden stromen naar de aandeelhouders van de banken en van de grote bedrijven, dalen de belastingen voor de vennootschappen terwijl hun rijke eigenaars hun geld in fiscale paradijzen schuilen om de belastingen te ontwijken.

Een maatschappij die zo onrechtvaardig is en waarin een piepklein deel mensen zich mateloos verrijken op de rug van uitgebuite massa's, kan niets anders dan een gewelddadige maatschappij zijn. De jongeren uit de gewone families ondergaan dagelijks dat geweld. Wanneer ze een baan zoeken, wanneer ze zich voor de derde keer in

de week laten controleren door de politie.

Het kapitalisme en zijn leiders hebben geen andere oplossing dan geweld aan geweld toevoegen. Zo heeft de Belgische politie net oorlogswapens gekregen! Dit zal de volgende woede ontploffing niet tegenhouden, maar dit zal doden maken.

O ja, de jongeren hebben duizenden redenen om in opstand te komen!

De wagens breken van zijn eigen buurmensen die het moeilijk hebben gehad om die te kopen, zijn eigen buurt stukbreken, dit is natuurlijk geen oplossing. De jongeren uit de arme wijken zouden zeker een plaats krijgen in een grote beweging om het verbod op ontslagen en het verdelen van het werk onder iedereen op te leggen. Een beweging om van de kapitalisten de winsten terug te krijgen die ze ons hebben gestolen, opdat iedereen correct zou kunnen leven, ouderen en jongeren. Een beweging om deze maatschappij te veranderen en die van de uitbuiting vrij te krijgen.

Hier ligt de keuze die wij de werkers hebben: gaan we de politici in dienst van de rijken ons tegen elkaar laten opstellen en ghetto's laten ontwikkelen, gaan we de demagogen van de regering ons laten meeslepen in hun spiraal van nutteloos geweld? Als we ons laten verdelen, krijgen ze dan vrije handen om ons tot uitbuitingsvlees te onderwerpen. Of gaan we de weg vinden naar bewuste opstand tegen hun onaanvaardbaar systeem dat ons in de muur drijft?

Sommigen zullen zeggen dat het al te laat is, anderen dat de werkers het niet kunnen. Laat ze maar babbelen! Het feit dat de regeringen zich verplicht voelen hun politiediensten te bewapenen, het stakingsrecht te beperken en wetten te stemmen om iedereen te kunnen bewaken, toont goed aan dat ze bang zijn voor zo'n vooruitzicht. Want ja, de werkers die alles produceren zullen de kracht hebben om de mensheid van het kapitalisme te bevrijden.

Alle pogingen van de leiders van deze wereld om de werkers met een gebogen hoofd te houden, zullen tevergeefs zijn. Ze laten telkens een stuk waarheid zien en geven telkens nieuwe redenen om de weg naar de strijd opnieuw te volgen.

Een uitnodiging?

De directie wil de drie weken vakantie van deze zomer van een woensdag tot een woensdag plaatsen.

Maar de boekingen van vluchten en van vakantiehuisen gaan vaak van zaterdag tot zaterdag. Iets dat de heren directeurs misschien niet weten, als ze eigenaars zijn van een tweede woning waar ze dan wanneer ze willen kunnen aankomen, zonder zes maanden op voorhand te moeten boeken om van een goede prijs te profiteren.

Côte d'Azur, Maldiven, Tenerife? Men zal graag van een woensdag tot een woensdag komen...

Wij moeten niet opdraaien voor de werken

De directie heeft een vrijstelling van de RVA gekregen om tegelijk werkloosheid op te leggen en uitzendcrachten te gebruiken.

Dit wordt voorgesteld alsof het enige alternatief aan de werkloosheid voor de vaste contracten de werkloosheid van de tijdelijke krachten zou zijn.

Met meer dan 5 miljard euro netto winst in 2016 heeft de VW groep de middelen om werken te laten doen en tegelijk alle werkers normale lonen te betalen, en zelfs om tijdelijke krachten aan te nemen.

Een alternatief dat natuurlijk ondenkbaar is voor de leiders van het bedrijf... totdat we het allemaal samen komen voorstellen.

Leren plannen!

Volgende week moest niet-gewerkt worden. Maar uiteindelijk is er vertraging wegens defecten en plots worden we teruggeroepen. En dat moet dan maar? Alle plannen worden verwijderd: klusjes thuis, rust, sport, vrije dagen met het gezin...

En dat alleen omdat de directie alles te krap berekent uit vrees voor enkele uren lonen zonder productie te betalen!

Het wapen van de werkers is de staking!

De wet over de minimumdienst bij de spoorwegen is net goedgekeurd in het parlement. Deze wet zou alle agenten van de NMBS en Infrabel ertoe dwingen om 72 uren op voorhand te verklaren of ze wel of niet staken, wanneer een stakingsaanzegging door de vakbondsorganisaties wordt gegeven. De coalitie CdH-MR in Wallonië zou zoiets willen opleggen voor de TEC. En in Brussel wil de MR die met de socialisten regeert, een alternatieve meerderheid in het Brussels parlement zoeken om een decreet te stemmen die de werkers van de MIVB een soortgelijk reglement zou opleggen.

De ministers zijn verheugd over hun "overwinning" tegen de vakbonden. Maar eigenlijk verzwakken ze alleen de vakbonden die de illusie verdedigen dat er compromissen mogelijk zijn met de bazen en de regeringen.

De staking is het enige wapen waarover de werkers beschikken om zich te beschermen. De beperking van het stakingsrecht is een stap achteruit. Maar of de staking nu verboden of niet wordt, zullen de werkers die gebruiken!

Europese top van sociale hypocrisie

Op 17 november zijn de Europese staatshoofden samengekomen in Göteborg in Zweden om over hun wil om "rechtvaardige banen en groei te promoten" vroom te zingen. Ze beweren zich in te zetten voor "een billijke en efficiënte Europese arbeidsmarkt".

Grote woorden! Maar de werkelijkheid is dat ze voor de uitbuiters zoals Caterpillar, Siemens, Peugeot-Citroën, ING, Volkswagen en alle anderen, alleen maar platliggen.

Dat gaat binnenkort overlopen

Terwijl 70% van de ouders uit de Franstalige scholen vinden dat netheid en toegang tot sanitaire ruimten in de scholen van hun kinderen "een ernstig probleem vormt"... heeft de Koning Boudewijn Stichting een subsidie van 500 000 euro toegestaan om een vijftigtal scholen te helpen. 10 000 euro per school, zo vrijgevig!

En in de honderden andere scholen, moeten de leerlingen en de leerkrachten dan wachten tot ze terug thuis zitten?

Asielzoekers controleren...

om de rijken niet te controleren

De Kamer heeft een hervorming van asielrecht van Staatssecretaris Theo Francken aangenomen. Deze hervorming voorziet dat politiemannen telefonen en profielen in de sociale media van de asielzoekers zullen mogen doorzoeken. Een weigering zou dan naar de opsluiting kunnen leiden.

Zoals gewoon wil meneer Francken de vluchtelingen als fraudeurs en zelfs als gevaarlijke mensen afschilderen. Men zal hem nooit horen voorstellen dat er strikte regels genomen worden tegen de bazen-fraudeurs die de fiscus ontwijken of fabrieken sluiten na miljoenen op zak te hebben gestoken. En meneer Francken zal ook nooit voorstellen dat de boekhouding van de grote bedrijven en banken wordt gecontroleerd... Nochtans zou men op deze manier kunnen zien dat er wel genoeg geld is om iedereen werk te geven, Belgen en vreemdelingen!

Tegenover de verdelingen van het kapitalisme: de gemeenschappelijke belangen van de werkers!

De oud-president van Catalonië Carles Puigdemont is naar Brussel gevlucht en Theo Francken blijkt voorstander te zijn dat hij politiek asiel in België aanvraagt! Nochtans beschouwt diezelfde Francken dat Soedan en Afghanistan genoeg veilig zijn om er vluchtelingen terug naartoe te sturen!

De Spaanse regering speelt mee door oude Catalaanse ministers aan te houden en door aan de Belgische politie te vragen Puigdemont over te leveren, alsof ze gevaarlijke misdadigers waren. Puigdemont heeft verklaard dat hij het Catalaanse conflict niets te maken heeft met België. Maar het is zo dat de Spaanse crisis wel in België aangekomen is. De regering zit vast in een dilemma: moet het Europees aanhoudingsbevel van Madrid worden uitgevoerd of niet?

Puigdemont aan Spanje overleveren kan een crisis in de federale regering veroorzaken met de N-VA. De N-VA zou het moeilijk hebben om zo'n beslissing te moeten rechtvaardigen voor haar kiezers die ze jaren heeft gevoed met separatistische ideeën en steun aan de onafhankelijke Catalonië. Maar het aanhoudingsbevel niet uitvoeren betekent een diplomatieke aanvaring met de Spaanse regering en vooral met de machtige geallieerden van Spanje: Duitsland en Frankrijk. Dit zou ook een stap verder gaan naar meer uiteenvallen van de Europese Unie.

Dit is zeker dat tweede probleem dat belangrijk is voor de Belgische en zelfs Vlaamse burgerij. Want de Europese Unie en de relaties met de grootste economische mogelijkheden van Europa, dat betekent markten, economische baten, klinkende voordelen. Dit is naar Duitsland, Frankrijk en de andere Europese landen dat het grootste deel van de goederen uit Antwerpen gaat.

Het probleem is dat de Europese Unie alleen maar een samenstelling is van concurrerende burgerijen en Staten. De rijksten - Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië - heersen over de landen uit het Zuid zoals Griekenland en nog meer over de landen uit Oost-Europa.

Bovenop deze verdeling komen de regionalismen die het gevolg zijn van de bouw van de Europese naties. Schotland, Vlaanderen, Catalonië... De verschillen van talen, de onderdrukking uit het verleden, alles wordt door de concurrerende regionale burgerijen uitgebuit om de regionale bevolkingen te mobiliseren om op de centrale Staat te wegen, minder belastingen en sociale bijdragen te betalen en daardoor hun winsten te verhogen.

Het zijn vaak de rijkste regio's die hun autonomie eisen, zoals Vlaanderen en Catalonië. Zo heeft de Catalaanse crisis dezelfde oorsprong als de crisis die door het Vlaams patronaat in 2010-2011 is veroorzaakt toen de federale regering gedurende 18 maanden niet heeft kunnen gevormd worden. Een deel van de Catalaanse burgerij, dat door Puigdemont en zijn partij wordt vertegenwoordigd, wil meer fiscale autonomie om niet meer te betalen voor de armere Spaanse regio's... Dit is een gekend liedje in België en de Catalaanse separatisten hebben inderdaad "vrienden" in Vlaanderen.

Maar men kent het vervolg: Vlaanderen heeft vandaag meer fiscale autonomie, maar de belastingen zijn alleen voor het patronaat gedaald, in Vlaanderen, in Wallonië en in het hele land. En als de regering van een regio cadeaus aan de bedrijven geeft, moet dan de andere er meer geven. Zo betaalt het patronaat, groot en klein, Vlaams en Waals, Belgisch en internationaal, vandaag nog minder belastingen en blijft het van de plundering van de sociale zekerheid te profiteren, met alle dramatische gevolgen voor de werkers.

In deze belangenconflicten tussen verschillende fracties van de burgerij hoeven de werkers niet te kiezen. Ze hoeven Catalonië niet te steunen tegen Spanje, of Vlaanderen tegen België. De werkers hoeven ook Wallonië of Engeland niet te steunen tegen Europa, omdat ze dan elke keer in de toestand terechtkomen sommige uitbuiters te steunen tegen anderen.

Europa wordt door de kapitalisten beheerst, maar dit is ook het geval voor de nationale Staat en het zijn ook de kapitalisten, klein en groot, die de regio's beheersen en hun keuzen opleggen ten nadeel van de belangen van de werkers.

De werkers hoeven ook niet de Europese Unie zoals ze is te verdedigen, door achter hun bazen te staan, of hun banken, hun vijanden zoals Macron, Merkel, Charles Michel...

De werkers van Madrid naar Stockholm, van Bordeaux naar Warschau, moeten hun gemeenschappelijke belangen van uitgebuitenen verdedigen: het werk verdelen onder iedereen, het verbod op ontslagen, de verhoging van de lonen.

Uiteindelijk zal de enige redding voor de arbeidersklasse komen van de vereniging om dat waanzinnig systeem omver te werpen.

Microjobs voor microlonen

Een journaliste van Le Soir heeft het "microwerk" getest: deze kleine opdrachten die voor Amazon of andere Internetplatforms worden uitgevoerd. Resultaat van een dag werk: 26 € op zak wat dus 3,41 € per uur maakt, zonder geen enkel sociaal recht...

Kapitalisme brengt vooruitgang... van de uitbuiting!

Clarebout Potatoes, Komen: dodelijke winsten

Een arbeider is op dinsdag 24 oktober gestorven, door een werktuig verpletterd. Dat dodelijke ongeval heeft de verontwaardiging van zijn arbeidskameraden gewekt. Ze hebben geweigerd het werk te hervatten en hebben de vestiging tot de volgende dag 's avonds bezet.

Dit is het tweede dodelijke ongeval in minder dan twee jaar bij deze maker van diepvriesfrietten. Een arbeidster is in april 2016 overleden op een andere vestiging. De werkers getuigen en klagen de talrijke gevaren aan waarmee ze elke dag moeten omgaan: vallen op gladde vloeren die ook nooit schoongemaakt worden, elektrische installaties aan regenwater blootgesteld... en het gebrek aan onderhoud in het algemeen.

De baas is bereid het leven van diegenen die zijn fornuut maken, op te offeren. In 2016, voor ongeveer 360 loontrekkenden, hebben de winsten na belastingen 173 000 euro per loontrekkende overschreden, meer dan 4 keer het loon!

Door hun stakingsbeweging hebben de werkers de directie gedwongen een lijst veiligheidsmaatregelen te tekenen. En ze vertrouwen haar niet: ze hebben dus beslist waakzaam te blijven en de toepassing van deze maatregelen na te kijken.

Miljardairs in topvorm

Terwijl de gecumuleerde fortuinen van de zeer rijken in 2015 op wereldniveau een beetje was gedaald, zijn ze in 2016 met 17% gestegen: niet slecht voor maar één jaar. Dit is wat de bank UBS zegt, die natuurlijk over info beschikt.

Zich kapotwerken, slecht betaald worden, ontslagen worden, enz. Dat allemaal is niet voor niets: dat verrijkt de miljardairs.

Detachering: leugens en afleidingsmanoeuvres

De ministers van Werk van de Europese Unie hebben een akkoord bereikt om de contractduur van gedetacheerde werkers tot twaalf maanden te beperken in plaats van 24. Kris Peeters, Belgische minister van werk (CD&V) heeft zich tevreden getoond met "strikttere regels tegen sociale dumping (...)" een belangrijke stap naar een meer sociale Europa".

In werkelijkheid zal bijna niets veranderen: eerst omdat de duur van de detachering met zes maanden kan verlengd worden op "gemotiveerde" aanvraag van het bedrijf dat het gebruikt; eindelijk zou het akkoord niet

voor 2022 toegepast worden als alles goed gaat en in ieder geval gaat het de wegsector niet treffen.

Deze show heeft als enig doel de gedetacheerde werkers voor te stellen als concurrenten die de banen van de Belgische werkers zouden bedreigen. Maar dit is een leugen en een afleidingsmanoeuvre: de koopkracht gaat achteruit, de arbeidsomstandigheden verergeren, de rechten van de werkers gaan achteruit, maar het zijn de bazen en de regering in hun dienst die hiervan verantwoordelijk zijn, en niet de gedetacheerde werkers!

Uit de werkloosheid en uit de statistieken uitgesloten

De RVA heeft opnieuw een daling van het aantal werklozen aangekondigd, ze zouden 379 000 voor heel het land zijn.

Maar zo'n cijfer vertegenwoordigt alleen de werklozen die recht hebben op een uitkering. En gezien het steeds moeilijker wordt om er recht op te krijgen, blijven veel mensen aan de kant.

Het ABVV heeft voor september 61 400 jongeren geteld die in hun "beroepsinschakelingsperiode" zitten, 71 600 werklozen die met een uitkering van het OCMW leven en 43 700 werkzoekenden die geen enkele uitkering krijgen. Dit is al 177.000 werklozen die niet geteld worden.

Daarbovenop komen diegenen die uitgesloten zijn van de werkloosheid en van het OCMW en die niet als werkzoekenden worden ingeschreven, en al diegenen die deeltijds werken en een voltijd baan zoeken... en zij zouden met tienduizenden zijn.

Kortom, dat allemaal samen maakt meer dan 600 000 werklozen.

De werkloosheid daalt niet, ook al er een overvloed aan steunmaatregelen is, omdat de werkloosheid direct verbonden is aan de hebzucht van de bazen.

Wie wordt zo geholpen?

De Waalse regering heeft een verplichte "zelfstandigheid" verzekering ingevoerd. Elke inwoner zal 50 € per jaar moeten betalen om het opvangen te financieren van ouderen die niet meer zelfstandig kunnen leven.

De Waalse regering nabootst de Vlaamse regering die in 2001 zo'n verzekering had ingevoerd, en in 2015 het bedrag van de bijdrage van 25 € naar 50 € had verdubbeld (wat gaat dit nog worden?).

Ons doen opdraaien, dat kunnen de regeringen wel. Wat het effectieve ter beschikking stellen van een dienst betreft, is dat een andere zaak. In tegendeel wordt de sector van ouderenzorg steeds meer geprivatiseerd. Gaat het dan een bijdrage worden om voor de ouderen te zorgen, of om de winsten te zorgen die op hun rug worden gemaakt?